

2. Varba sisse kaswanud kūus.

Wöta teraw klaasi tüfise ja kaabitse sellega kūus pikuti tessepaigast öhufeseks, lõita siis tūnne otsa seest läärukene välja, nii et mõlemad nurgad pikemaks jäewad. Kui kūus oma mõlemate pooltega juba liha sihe on kaswanud, siis idosta teda ettevaatlikult luuži pilva otjakesega ülesse ja pistu sinnas kohale kartboolöliga, tsinnsalwiga ehk cold-creamiga märjaks tehtud linane narmas alla. Seda uuenda taks korda pääwas, kui haaw terweks saab.

3. Halwaste lõhnawad jalad.

Higistawaid jalgu pese iga päew leige weega, mille sisse 2 toobi peale 1 lusika täis lõhnawat äädikat (aromas-tischer Essig) ehk $\frac{1}{2}$ theelusika täit salitsüül haput pantakse. Kui palju mitte nii pejeda ei saa, siis pese neid iga öhtu natuse lõhnawa äädikaga. Peale seda piab iga päew solisti wahetatama ja enne seda nende sisse natuse järgmisi pulbrit riputatama:

Wöta 90 jagu peeneeks õerutud talfumi, 3 jagu jõuujahu (tärklist), 7 jagu salitsüülhaput.

Seda pulbrit wöib ta halwaste lõhnawate faenla aufude wöi õlaaluste higistamise vastu pruufida. Higistawaid õlaalusti wöib ta igapäewase pesemise järele glitseriin-mandlis-leetetega (Glycerinmandelfleie) tolmutada.

4. Körivetuste ehk pöletuste wastu.

Kui sa haput, raswast ehk waaratand toitu oled föö-nud, siis tunned ja sagedaste, et lõhust pöletawad ja soojad wedelikud rindu ehk turguni ülesse tulewad. Selle wastu vöta üfs theeliniska täis jüehaput magneesiat (Kohlensaure Magnesia) klaasi weega sihe; wöid ka kuiwa magneesiat vöita. Ara pruugi raswast ega haput jööfti ega ka haput joost, joo sagedaste Selterö'i wett ehk kui seda ei ole, siis soaja, aga mitte leiget wett.

Hobuse lõua töbi, lõual olemine, pea taud ehk nõlg.

(Druse syn. Drüse, *Catarrhus glandulosus*.)

a) Haigus ise.

Nimetatud haigus on hobuse hinaamise nõuude (orgaanide) fatte-naha, ilal ehk lima-naha pöletik wöi fatirr (Catarrh). Selle haiguse juures jäewad enam ehk wähem ta kõri sõlme ümberlaudsed faela rahud (tiirud ehk lõua tiirid) haigels. Kui limanahk haigels jäenud, siis tungib haguuse ilu lergeste toiduwedeliku soonelestesse (Lymphgefäße) ning jõub siit faela rabudesse wöi tiirudesse ja sünnitab seal ning ümberlaudses libas pöletiku. Hobuse juures laguneb se haigus iseäranis lergeste laiale, seest et temal palju niisugusi toiduwedeliku nõuukesi on. On hingamise nõuude lima-nahk selle pöletiku lätté haigels jäenud, siis sünnitab ta rohlem lima, kui loomulik. Esite on se lima wedel ja selge, lähab aga vaari pääwa joossul paksulis ja valkjas-kollakas ehk roheliseks. Pöletik ise laguneb nüüd üle lõikide pea sees olewate lima-nahkade ja la weel üle silma naha laiale. Kõba on esotsa walus ja kuiw, lähab ega pärast poole lergemaks. Lõuabaige hobune on enamiste ilka palavikus, tiheti la esotsa uimane. Kõrisõlme ümber olewate faela rahude pöletik sünnitab oma ümber-ringis paistetusti, kus juures nimetatud faela rahud (drüüsid) enamiste mädanema lähawad.

Kõige rohkem tuleb see haigus noorte (1—3 aastaaste) hobuste juures ette, ja iseäranis weel niisuguste juures, kes muidugi lõdwa loomuga ja selle juures weel õra ellitatud on, ka on see haigus läes olewa bambawabetuse juures kardetavam, kui muidu. Tuleb nüüd see haigus üleval nimetatud tunnismärsidega nähtavasse ja festawad need märgid mõni päew ilma muude haigusemärsideta edasi, siis on haigus liht lõua töbi (*Catarrhus glandulosus regularis*) ja ei ole waja teda palju sarta.